

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **D. H.**, zastoupený JUDr. Petrem Novotným, advokátem, se sídlem Praha 2, Slezská 36, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Praha 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2016, č. j. 4 A 85/2015 - 37, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 16. 10. 2015, č. j. CPR-16055-3/ČJ-2015-930310-V231, zamítl žalovaný odvolání žalobce (dále jen „stěžovatel“) a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 2. 5. 2015, č. j. KRPA-210543-83/ČJ-2014-000022, jímž správní orgán I. stupně stěžovateli podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uložil správní vyhoštění a současně stanovil dobu, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce tří let. Počátek doby, po kterou stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států EU, správní orgán I. stupně podle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovil od okamžiku, kdy stěžovatel pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Současně byla stěžovateli stanovena doba k vycestování podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a to do 30 dnů od nabytí právní moci uvedeného rozhodnutí. Podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců správní orgán I. stupně dále rozhodl, že se na stěžovatele nevztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 citovaného zákona.

Stěžovatel rozhodnutí žalovaného napadl žalobou, která byla rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2016, č. j. 4 A 85/2015 - 37, jako nedůvodná zamítnuta.

Rozsudek městského soudu následně stěžovatel napadl kasační stížností. Současně požádal, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Stěžovatel uvedl, že v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by byl nucen v nejbližší době nedobrovolně opustit území České republiky a vrátit se zpět do Čínské lidové republiky. Stěžovatel dále s odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100, argumentoval, že pro výkon jeho ústavního práva na spravedlivý proces může být nezbytné, aby mohl zůstat na území České republiky, kde se rovněž nachází jeho družka a dcera, do skončení

řízení o jeho kasační stížnosti. Stěžovateli by mělo být i přes jeho zastoupení advokátem umožněno vystupovat v soudním řízení osobně, měla by mu být dána možnost být v kontaktu s jeho zástupcem a udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení. Stěžovatel má za to, že s ohledem na okolnosti případu se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a současně ani není v rozporu s veřejným zájmem. Jestliže by kasační stížnosti nebyl odkladný účinek přiznán, znamenalo by to pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

Žalovaný ve svém vyjádření s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasil z důvodu vědomého a dlouhodobého protiprávního jednání stěžovatele, který je v řízení zastoupen erudovaným právním zástupcem, který jej může o průběhu soudního řízení informovat.

Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (zde stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelem a skutečností vyplývajících ze správního spisu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků rozsudku Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění, do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, byl by stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocného a vykonatelného správního rozhodnutí nucen opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím kasačního soudu. Podstatné přitom je, že pro řádný výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces je třeba, aby stěžovatel mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o jeho kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení v souladu s požadavkem soudního řádu správního zastoupen advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Nejvyšší správní soud proto spatřuje nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, spojenou s nuceným opuštěním České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti stěžovatele, především v možné újmě na výkonu jeho práva na spravedlivý proces. Z tohoto důvodu ostatně přiznává § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců žalobě proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí ex lege (s výjimkou případů vyhoštění cizince z důvodu ohrožení bezpečnosti státu) a není tedy bez dalšího dán důvod, proč by obdobnou možnost setrvat na území České republiky neměl mít vyhošťovaný cizinec i po dobu následného kasačního řízení. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem zákonem předpokládané újmy u stěžovatele (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2012, č. j. 4 As 56/2012 – 58).

Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska splnění druhého zákonného předpokladu, a dospěl k závěru, že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem. Pokud jde o splnění uvedeného předpokladu, vychází zde soud z povahy věci, z obsahu spisového materiálu a z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, kde dospěl k závěru, že „*[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci*

pokračování

testu proporcionality vážít intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svédčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS).“

S ohledem na důvody správního vyhoštění leží v daném případě proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity, neboť stěžovatel nebyl vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu; byl vyhoštěn podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců.

Námítky žalovaného, který s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí, tedy nejsou důvodné. Pobyt stěžovatele na území ČR je nezbytný pro zajištění jeho práva na spravedlivý proces, jak bylo popsáno shora. K uvedenému lze doplnit, že uložené správní vyhoštění a povinnost cizince vycestovat z České republiky představují zásah do práva na respektování rodinného či soukromého života ve smyslu článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Z tohoto ustanovení kromě substantivních negativních a pozitivních závazků vyplývají i závazky procedurální. Zásahy do zájmů chráněných článkem 8 Úmluvy totiž musí vyplývat z rozhodovacího procesu, který je spravedlivý a poskytuje dostatečný respekt k zájmům vyplývajícím z práva na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 5. 2001, *T. P. a K. M. proti Spojenému království*, stížnost č. 28945/95, bod 72, či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 9. 1996, *Buckley proti Spojenému království*, stížnost č. 20348/92, bod 76). Osobám, do jejichž práv je v určitém řízení zasaženo, musí být dostatečným způsobem umožněno v tomto řízení chránit své zájmy. V tomto ohledu proto existuje určitá provázanost mezi článkem 8 Úmluvy a zárukami, které garantuje právo na spravedlivý proces dle článku 6 Úmluvy (viz Kmec, J.; Kosář, D.; Kratochvíl, J.; Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 887). Ostatně i zákonodárce si byl těchto skutečností zřejmě vědom, když žalobě proti rozhodnutí správních orgánů o správním vyhoštění přiznal odkladný účinek přímo ze zákona (§ 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců).

Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek podle § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatele proti pravomocnému rozhodnutí o jeho správním vyhoštění měla ex lege odkladný účinek, postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku Městského soudu v Praze, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalovaného ve věci správního vyhoštění stěžovatele.

Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 10. března 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu